II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Νοεμβρίου 1989

σχετικά με την κατάρτιση του προσωπικού υγείας σε θέματα καρκίνου

(89/601/ΕΟΚ)

I. Ο καρκίνος είναι ασθένεια για την οποία αναπτύχθηκν πολλές ενέργειες, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, από πολλά χρόνια ήδη. Οι ενέργειες αυτές κάλυψαν πολλές πλευρές, μεταξύ των οποίων η έρευνα, η πρόληψη, η ανίχνευση, η θεραπεία καθώς και η παροχή συμβουλών στους ασθενείς και τις οικογένειές τους. Οι γνώσεις μας σχετικά με την ασθένεια και τον έλεγχό της έχουν βελτιωθεί σημαντικά, αλλά ο καρκίνος παραμένει μια από τις μεγαλύτερες αιτίες θανάτου στη σύγχρονη κοινωνία.

Η πρωτοβουλία που αναλήφθηκε κατά τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Ιουνίου 1985 στο Μιλάνο και του Δεκεμβρίου 1985 στο Λουξεμβούργο υπήρξε καινοτομία γιατί ήταν η πρώτη φορά που μια συγκεκριμένη ασθένεια απετέλεσε το αντικείμενο ευρείας αντιμετώπισης στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τα αποτελέσματα που επιτεύχθησαν από τότε στα πλαίσια του προγράμματος η «Ευρώπη κατά του καρκίνου» επιβεβαίωσαν ότι αυτή η πρωτοβουλία ήταν διακαιολογημένη, ιδιαίτερα όσον αφορά την κατάρτιση του προσωπικού υγείας.

II. Για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, των πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων κατάρτισης μεταξύ των κρατών μελών, που προβλέπεται στο άρθρο 57 της συνθήκης ΕΟΚ, το Συμβούλιο συνέστησε με διαδοχικές αποφάσεις τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των ιατρών (1), τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των νοσηλευτών (2) και τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των οδοντιάτρων (3). Οι Συμβουλευτικές Επιτροπές αποτελούν επίσημα όργανα που διατυπώνουν τη γνώμη τους όσον αφορά την επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού υγείας, προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε κοινοτικό επίπεδο.

Μετά από αίτηση της Επιτροπής και με βάση τις συστάσεις της επιτροπής των εμπειρογνωμόνων στον καρκίνο, η συμβολή τους στο πρόγραμμα η «Ευρώπη κατά του καρκίνου» ήταν να εξετάσουν πως διδάσκονται τα θέματα καρκίνου στα διάφορα επαγγέλματα, σε όλα τα επίπεδα της κατάρτισης, και να υποβάλουν συστάσεις για τη βελτίωση της κατάρτισης αυτής. Οι Συμβουλευτικές Επιτροπές πραγματοποίησαν τη σχετική εξέταση για το 1987/88 και έχουν ήδη καταρτίσει τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα και αποτελούν τη συγκεκριμένη εφαρμογή του πρώτου σχεδίου δράσης (1987-1989) σε θέματα κατάρτισης του προσωπικού υγείας (ενέργειες 51 και 52) (4).

III. Η Επιτροπή δίνει μεγάλη σημασία στις συστάσεις των τριών αυτών Συμβουλευτικών Επιτροπών οι οποίες τόνισαν την αξία της συλλογικής αντιμετώπισης της κατάρτισης σε κοινοτικό επίπεδο, και της ανάπτυξης ιδεών για να επιτευχθεί βελτίωση, δείχνοντας τον απαιτούμενο σεβασμό στις αρμοδιότητες των κρατών μελών και την αυτονομία των ιδρυμάτων κατάρτισης.

Όλες οι συγκεκριμένες συστάσεις αυτών των Συμβουλευτικών Επιτροπών, αξίζει να συζητηθούν ευρέως από αρμόδιους σε εθνικό επίπεδο και περιφερειακό επίπεδο σε όλα τα κράτη μέλη.

Από την πλευρά της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και των μέσων που διαθέτει, η Επιτροπή προτείθεται να προτείνει στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος η «Ευρώπη κατά του καρκίνου» (1990-1994) ενέργειες που, στο επίπεδο της Κοινότητας, μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της κατάρτισης του προσωπικού υγείας σε θέματα καρκίνου.

Πρόκειται κυρίως για την προώθηση της κινητικότητας μεταξύ των κρατών μελών στα επαγγέλματα αυτά, την ανταλλαγή εμπειριών στον τομέα της πρόληψης, της θεραπευτικής αγωγής και της κατευναστικής θεραπείας, τη συλλογή και την ανταλλαγή διδακτικού υλικού κοινοτικού ενδιαφέροντος καθώς και την πραγματοποίηση ευρωπαϊκού πειραματικού δικτύου των πανεπιστημιακών ιατρικών σχολών, των σχολών νοσηλευτών και των οδοντιατρικών σχολών.

(1) Απόφαση 75/364/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 167 της 30. 6. 1975, σ. 17).
(2) Απόφαση 77/454/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 176 της 15. 7. 1977, σ. 11).
(3) Απόφαση 78/688/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 233 της 24. 8. 1978, σ. 15).

(4) ΕΕ αριθ. C 50 της 26. 2. 1987, σ. 1.

IV. Η Επιτροπή έχει την πρόθεση, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και των ιδρυμάτων κατάρτισης, να συμβάλει στην μελλοντική ανάπτυξη ιδεών και συστάσεων για την κατάρτιση του προσωπικού υγείας σε θέματα καρκίνου. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα προωθήσει από το 1990 εξέταση της προόδου που θα έχει επιτευχθεί στην πρακτική εφαρμογή των συστάσεων στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι οι συνημμένες συστάσεις σχετικά με την κατάρτιση για τον καρκίνο, τις οποίες ενέκριναν η Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των ιατρών, η Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των νοσηλευτών, η Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των οδοντιάτρων, αποτελούν καλή βάση για συζήτηση όσο το δυνατόν ευρύτερη στα κράτη μέλη, διατυπώνει την ακόλουθη σύσταση βάσει της συνθήκης ΕΟΚ και ιδίως το άρθρο 155 δεύτερη περίπτωση:

Η Επιτροπή συστήνει να προσπαθήσουν τα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές τους και τα ιδρύματα κατάρτισής τους που είναι υπεύθυνα για την επαγγελματική κατάρτιση, ανάλογα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους να διαδώσουν, να συζητήσουν και να εφαρμόσουν τις συνημμένες συστάσεις.

Η σύσταση αυτή απευθύνεται προς τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 8 Νοεμβρίου 1989.

Για την Επιτροπή

Βάσω ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη κατάρτιση των ιατρών

1. Η κατάρτιση των ιατρών σε θέματα καρκίνου πρέπει ευρέως να προωθηθεί, τόσο με τη διδασκαλία, όσο και με την έρευνα του αντικειμένου.

2. Κάθε ιατρική σχολή πρέπει να έχει ένα προπτυχιακό πρόγραμμα διδασκαλίας για τον καρκίνο. Ο συντονισμός αυτού του προγράμματος είναι πρωταρχικής σημασίας και πρέπει να εφαρμοστεί.

3. Ο ζωτικός ρόλος του ιατρού γενικής ιατρικής τόσο στην πρόληψη όσο και στην έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου πρέπει να αναγνωριστεί και να αναπτυχθεί με όλους τους δυνατούς τρόπους.

4. Οι γενικοί ιατροί πρέπει να λάβουν ειδική κατάρτιση στα θέματα περίθαλψης των ασθενών με καρκίνο που εμπίπτουν στη γενική ιατρική, όπως οι μέθοδοι ανίχνευσης, η παροχή συμβουλών, οι κατάλληλες μέθοδοι θεραπείας, η αποκατάσταση και η περίθαλψη στο τελικό στάδιο.

5. Οι καταρτιζόμενοι στους σχετικούς κλάδους πρέπει να διδάσκονται με τον κατάλληλο τρόπο τη βιολογία των νεοπλασματικών παθήσεων και την επιστημονική και κλινική βάση της αγωγής.

6. Οι χώρες στις οποίες οι ογκολόγοι αναγνωρίζονται, πρέπει να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τους ελάχιστους στόχους και απαιτήσεις που αφορούν την κατάρτιση για κάθε μία ειδικότητα.

7. Οι αρχές της επιδημολογίας πρέπει να διδάσκονται σε όλα τα επίπεδα της κατάρτισης.

8. Όλοι οι μεταπτυχιακώς εκπαιδευόμενοι πρέπει να έχουν ευκαιρίες για την απόκτηση εμπειρίας στη βασική και την κλινική έρευνα.

9. Η σημασία της συνεργασίας μεταξύ διαφόρων κλάδων για τη θεραπευτική αγωγή των ασθενών με καρκίνο πρέπει να αναγνωριστεί και να ενθαρρυνθεί σε όλους τους σχετικούς κλάδους.

10. Πρέπει να γίνουν προσπάθειες ώστε να συνδυαστούν οι δραστηριότητες των καρκινολογικών ινστιτούτων, των ειδικών και επιστημονικών εταιρειών, των πανεπιστημίων και όλων των τύπων νοσοκομείων όσον αφορά την κλινική κατάρτιση και την έρευνα του καρκίνου.

11. Οι σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας πρέπει να χρησιμοποιούνται όταν χρειάζεται σε όλα τα επίπεδα της κατάρτισης.

12. Πρέπει να γίνει μεγαλύτερη εκμετάλλευση των ευκαιριών που υφίστανται για την προώθηση της ανταλλαγής καθηγητών, προπτυχιακών φοιτητών, μεταπτυχιακών φοιτητών και ερευνητών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

13. Όλοι οι υπεύθυνοι για τον προγραμματισμό της συνεχούς ιατρικής εκπαίδευσης πρέπει να εξασφαλίζουν ότι δίνεται στο θέμα της ογκολογίας η απαιτούμενη προσοχή. Θα πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα οι ανάγκες των ιατρών οι οποίοι, λόγω της απομονωμένης δουλειάς τους, δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στα ιδρύματα όπου προβλέπονται προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την κατάρτιση των νοσηλευτών

I. ΒΑΣΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

1. Η βασική κατάρτιση των νοσηλευτών πρέπει να περιλαμβάνει κατά τρόπο συστηματικό και σφαιρικό την πρόληψη του καρκίνου, τη συμμετοχή στην ανίχνευση και τη διάγνωση, την αναγνώριση των προβλημάτων των καρκινοπαθών και την ανταπόκριση στις δικές τους ειδικές ανάγκες, τη διεύθυνση αντικαρκινικών θεραπευτικών προγραμμάτων, τη συμμετοχή στην αποκατάσταση καθώς και στην περίθαλψη των ασθενών που βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο της ασθένειας, καθώς και τη φροντίδα της οικογένειας των καρκινοπαθών.

2. Η κατάρτιση των νοσηλευτών για τη φροντίδα καρκινοπαθών πρέπει να στηρίζεται σε νοσηλευτικό μοντέλο προσαρμοσμένο στην κατάσταση των ασθενών αυτών. Θα πρέπει να χρησιμεύει σαν ένα πλαίσιο για την οργάνωση της πραγματικής κατάρτισης σε συμφωνία με σαφώς καθορισμένους στόχους διδασκαλίας. Στόχοι της νοσηλευτικής φροντίδας είναι ο προσδιορισμός και η ερμηνεία των αναγκών του ατόμου καθώς και η ανταπόκριση σ' αυτές από τον κατάλληλο και πιο εξατομικευμένο τρόπο. Η κατάρτιση των νοσηλευτών θα πρέπει να ανταποκρίνεται στους στόχους αυτούς και να προετοιμάζει το νοσηλευτή να ασκεί υπεύθυνα το επάγγελμά του. Για το λόγο αυτό οι νοσηλευτές πρέπει να έχουν την ικανότητα να λαμβάνουν αποφάσεις, να επιλύουν προβλήματα, να αξιολογούν τις δραστηριότητές τους και να προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες καταστάσεις των ασθενών καθώς και στην εξέλιξη των γνώσεων.

3. Οι νοσηλευτές, μαζί με άλλα επαγγέλματα υγείας θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά σε προγράμματα δράσης εναντίον του καρκίνου, να συνεργάζονται στην ενημέρωση και μόρφωση του κοινού σχετικά με τα θετικά αποτελέσματα της πρόληψης, της προστασίας και της εξέτασης και την έγκαιρη θεραπεία περιπτώσεων καρκίνου. Οι νοσηλευτές για να πραγματοποιήσουν το έργο αυτό, και μέσω της δικής τους κατάρτισης, πρέπει να αποκτούν μια θετική αντιμετώπιση αυτού του προγραμματικού κοινωνικού προβλήματος και να είναι εφοδιασμένοι με βασικές γνώσεις τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην κλινική τους κατάρτιση.

4. Λόγω της ταχύτητας των ανακαλύψεων τόσο στο επίπεδο της κατανόησης των φυσιοπαθολογικών εργασιών και μηχανισμών, όσο και στο διαγνωστικών και θεραπευτικών τεχνικών, η βασική κατάρτιση πρέπει να ετοιμάζει τους νοσηλευτές για να χρησιμοποιούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν και να τις αναπτύσσουν. Πρόκειται για μια δυναμική διεργασία που βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη.

5. Το εκπαιδευτικό υλικό που αναφέρεται στην πρόληψη, ανίχνευση και θεραπεία του καρκίνου και το οποίο προέρχεται από την πλούσια εργασία ιδρυμάτων εκπαίδευσης, κέντρων έρευνας και θεραπείας του καρκίνου πρέπει να αναπτυχθεί και να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκτυο για την ανταλλαγή πληροφοριών έτσι ώστε να γίνεται η καλύτερη δυνατή χρήση των ανθρωπίνων, των υλικών και των οικονομικών πόρων.

6. Η βασική κατάρτιση πρέπει να ετοιμάζει τους νοσηλευτές για την άσκηση διαφόρων καθηκόντων · όσον αφορά την εργασία ομάδας, αυτή είναι απαραίτητη για την φροντίδα του ασθενούς και ακόμα περισσότερο στην περίπτωση των καρκινοπαθών.

II. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Α. Συνεχής εκπαίδευση

1. Οι σειρές μαθημάτων συνεχής εκπαίδευσης που αναφέρονται στη φροντίδα του καρκίνου θα πρέπει να παρέχονται σε όσο το δυνατόν περισσότερους νοσηλευτές με τη δημιουργία διοργανωτικών διαδικασιών που μπορούν να προσαρμόζονται στις προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες τους. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η οργάνωση των δραστηριοτήτων αυτών και να βρεθούν οι απαραίτητοι πόροι για την πραγματοποίησή τους.

2. Η συνεχής εκπαίδευση στον τομέα της φροντίδας του καρκίνου δεν πρέπει να αναπτυχθεί σαν τρόπος κάλυψης των κενών της βασικής κατάρτισης. Θα πρέπει να αποτελεί προέκταση της βασικής κατάρτισης, να λαμβάνει υπόψη τα προαπαιτούμενα και να εκμεταλλεύεται την αποκτηθείσα πείρα. Οι σειρές μαθημάτων πρέπει να συμφωνούν με τις αρχές εκπαίδευσης των ενηλίκων.

3. Στο πλαίσιο της φροντίδας για τον καρκίνο, οι στόχοι των προγραμμάτων συνεχούς εκπαίδευσης είναι η ενημέρωση στα σημερινά δεδομένα της αποκτηθείσας γνώσης, η ανάπτυξή της σε ειδικούς τομείς καθώς και η υποκίνηση και η προώθηση απόψεων όσον αφορά την επαγγελματική πείρα που οι νοσηλευτές έχουν σήμερα σχετικά με τους καρκινοπαθείς. Για το λόγο αυτό το περιεχόμενο της σειράς των μαθημάτων δεν πρέπει να περιορίζεται στο να προσφέρει θεωρητική πληροφόρηση σχετικά με την παθολογία και τις μεθόδους διάγνωσης και θεραπείας του καρκίνου, αλλά πρέπει επίσης να καλύπτει θέματα διαπροσωπικών σχέσεων καθώς και τα προσωπικά προβλήματα και δεοντολογικά και ηθικά ερωτήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι νοσηλευτές στην καθημερινή τους εργασία με τους καρκινοπαθείς.

4. Τόσο οι προϋποθέσεις για την εισαγωγή στα μαθήματα συνεχούς εκπαίδευσης όσο και οι δομές που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι πολύ ελαστικές. Θα πρέπει να προωθηθεί η κατ' οίκον μάθηση, ενώ η Επιτροπή προτείνει να αναπτυχθεί σε κοινοτικό επίπεδο η ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και διδακτικού υλικού. Αυτή είναι πράγματι συμπληρωματική των συνεδριάσεων των ομάδων και οδηγεί στην καλύτερη χρησιμοποίηση της αποκτηθείσας γνώσης.

5. Πρέπει να αναλύονται προσεκτικά τα αιτήματα και οι προσδοκίες των ενδιαφερομένων νοσηλευτών πριν από την πραγματοποίηση ενός προγράμματος συνεχούς εκπαίδευσης. Μπορεί να αναπτυχθούν και να διαμοιραστούν στα διάφορα κράτη μέλη κοινές σειρές μαθημάτων κατάρτισης νοσηλευτών που θα σχεδιάζονται από νοσηλευτές με ειδική πείρα στη φροντίδα καρκινοπαθών και στην καταπολέμηση του καρκίνου σε συνεργασία με άλλους επαγγελματίες. Τα προγράμματα αυτά δεν αποτελούν σειρές κανόνων αλλά θα χρησιμεύσουν σαν επιστημονικές αναφορές για τις εθνικές αρχές που επιθυμούν να εισαγάγουν παρόμοια κατάρτιση. Αυτές οι σειρές μαθημάτων κατάρτισης θα χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερο τη σύγχρονη τεχνολογία στη διδασκαλία.

B. **Ανώτερη κατάρτιση**

1. Η βελτίωση της ποιότητας της φροντίδας που παρέχεται σε καρκινοπαθείς αποτελεί μια προτεραιότητα. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό οι νοσηλευτές οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το ανώτερο επίπεδο κατάρτισης στον τομέα φροντίδας του καρκίνου να συμμετέχουν στην έρευνα που πραγματοποιείται στον τομέα αυτό, παίζοντας ένα συμβουλευτικό ρόλο στους σχετικούς τομείς και παρέχοντας ειδική κατάρτιση στο νοσηλευτικό προσωπικό.

2. Αυτή η συμπληρωματική εκπαίδευση στον τομέα φροντίδας του καρκίνου πρέπει να παρέχεται στο κατάλληλο ανώτερο επίπεδο. Οι γενικοί και ειδικοί όροι ενός τέτοιου προγράμματος κατάρτισης και το περιεχόμενό τους πρέπει να καθορίζονται από ομάδα εμπειρογνωμόνων νοσηλευτών σε συνεργασία με άλλους επαγγελματίες και να αποτελέσουν έναν κοινό πυρήνα για τα κράτη μέλη. Ειδικευμένα κέντρα πρέπει να συνεργαστούν στην εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων υψηλού επιπέδου.

3. Το περιεχόμενο της κατάρτισης δεν πρέπει να αποβλέπει μόνο στην απόκτηση θεωρητικών ιατρικών γνώσεων· πρέπει επίσης να ενσωματώνει τις ανθρώπινες σχέσεις και την απόκτηση ικανοτήτων για τη διεύθυνση ομάδων νοσηλευτών υπευθύνων για τη φροντίδα των καρκινοπαθών. Η θεωρητική διδασκαλία πρέπει να συμπληρώνεται από την κατάλληλη κλινική διδασκαλία, κατά προτίμηση σε τμήματα νοσοκομείου ή σε άλλα ειδικευμένα κέντρα για τη φροντίδα του καρκίνου.

4. Κατά τη διάρκεια της ανώτερης κατάρτισης, ο σπουδαστής πρέπει να συμμετέχει σε ερευνητική εργασία στον τομέα της καρκινολογικής νοσηλευτικής. Θα πρέπει επίσης να προωθείται και να ενισχύεται η δημοσίευση εργασιών στον τομέα αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την κατάρτιση των οδοντιάτρων

1. Θα πρέπει να ορισθούν στόχοι και κατευθυντήριες γραμμές σε ευρωπαϊκό κοινοτικό επίπεδο στο πλαίσιο προγράμματος σπουδών, όσον αφορά τον καρκίνο του στόματος και τα προκαρκινικά στάδια, για σπουδαστές οδοντιατρικής (1).

2. Πρέπει να ληφθεί υπόψη η χρήση (εξ ολοκλήρου ή εν μέρει) αυτών των στόχων και κατευθυντήριων γραμμών για την διδασκαλία των ίδιων αυτών θεμάτων στους σπουδαστές ιατρικής.

3. Με το βασικό αυτό πρόγραμμα σπουδών πρέπει να καταστούν οι γενικοί οδοντίατροι ικανοί να παίξουν σημαντικό ρόλο στην πρόληψη και την πρώϊμη ανίχνευση και διάγνωση των κακοήθων νόσων του στόματος, έτσι ώστε να αρχίσει θεραπεία σε όσο το δυνατό πρωϊμότερο στάδιο.

4. Πρέπει να δοθεί έμφαση στην κλινική εμπειρία, κατά τη διάρκεια της βασικής κατάρτισης. Για το σκοπό αυτό, εφόσον είναι απαραίτητο, οι σχολές οδοντιατρικής θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με τις υγειονομικές υπηρεσίες, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι σπουδαστές οδοντιατρικής μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ευρύ πεδίο ασθενών που πάσχουν από κακοήθη νόσο. Σε όλα τα μεγάλα κέντρα για τη θεραπεία του καρκίνου θα πρέπει να υπάρχει ειδικός ο οποίος έχει ειδικευθεί στην οδοντιατρική με ιδιαίτερες γνώσεις στην ογκολογία του στόματος.

5. Πρέπει να αναπτυχθούν επειγόντως στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μαθήματα συνεχούς οδοντιατρικής εκπαίδευσης για τον καρκίνο του στόματος και τα προκαρκινικά στάδια.

6. Επίσης πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάπτυξη, σε κοινοτικό επίπεδο, κοινής διδακτέας ύλης για τον καρκίνο του στόματος και τα προκαρκινικά στάδια, ενδεχομένως, σε συνεργασία με τον ιατρικό κόσμο. Τα τρία «προγράμματα δράσης» πρέπει να εφαρμοσθούν όσο το δυνατό συντομότερα σε όλα τα κράτη μέλη.

7. Τα τρία «προγράμματα δράσης» που ορίζονται στο συμπλήρωμα της παρούσας έκθεσης πρέπει να εφαρμοσθούν όσο το δυνατό συντομότερα σε όλα τα κράτη μέλη.

---

(1) Η Συμβουλευτική Επιτροπή διατύπωσε σαφείς προτάσεις όσον αφορά τους στόχους και τις κατευθύσεις: έγγραφο III/D/886/3/88.

Συμπλήρωμα

Πρόγραμμα δράσης αριθ. 1

Οι εθνικές οδοντιατρικές ενώσεις σε όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν υπόψη την επιθυμία και τη σκοπιμότητα, να ορισθεί για τους πολίτες που αποτελούν ομάδες κινδύνου για καρκίνο του στόματος και προκαρκινικά στάδια μία ημέρα ή περισσότερες μέσα στο 1989, για δωρεάν εξέταση από τους γενικούς οδοντιάτρους της στοματικής κοιλότητας και των σχετικών περιοχών.

Πρόγραμμα δράσης αριθ. 2

Οι εθνικοί οργανισμοί στα μεμονωμένα κράτη μέλη, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τη συνεχή κατάρτιση των οδοντιάτρων, θα οργανώσουν στην περίοδο 1989/90 συνεδρίαση με θέμα τον καρκίνο του στόματος και τα προκαρκινικά στάδια, τονίζοντας την έγκαιρη διάγνωση και πρόληψη που θα αποτελέσει και το κύριο θέμα της συνεδρίασης. Η συνεδρίαση θα είναι ανοικτή για όλους τους οδοντιάτρους των σημερινών κρατών μελών.

Επιβάλλεται, η έκδοση οδοντιατρικών περιοδικών σε κάθε κράτος μέλος προκειμένου να προωθείται η γνώση σχετικά με τον καρκίνο του στόματος και τα προκαρκινικά στάδια.

Πρόγραμμα δράσης αριθ. 3

Οι εθνικές οδοντιατρικές ενώσεις των διαφόρων κρατών μελών σε συνεργασία με τις εθνικές οργανώσεις κατά του καρκίνου προετοιμάζουν ενημερωτικό υλικό για το ευρύ κοινό, το οποίο θα διατεθεί στις αίθουσες αναμονής των οδοντιατρείων, επισημαίνοντας τις σχετικές ενδείξεις για καρκίνο του στόματος και προκαρκινικά στάδια καθώς και την πρόληψη του καρκίνου του στόματος και των προκαρκινικών σταδίων.